



OLD BOYS

In Duitsland zijn commissarissen vaker vastgeplakt aan hun zetel. Hoogleraar Michael Wolff van de universiteit van Göttingen nam 160 Duitse beursfondsen onder de loep. “Je hoort vaak dat Duitse old boys-netwerken aan het verdampen zijn”, zegt hij. “Maar dat valt erg tegen.”

Wolff wijst erop dat 23 procent van de commissarissen van DAX-fondsen meer dan negen jaar blijft zitten. Dat was tien jaar geleden nog maar 15 procent.

“Ze zijn goed betaald beroepscommissaris en/of zitten er al heel lang, zoals Paul Achleitner en Gerd Krick met achttien jaar bij respectievelijk Bayer en Fresenius. Een lange verbintenis creëert automatisch afhankelijkheid. Het schort in Duitsland aan een onafhankelijke blik.”

Bovenaan het lijstje van Wolff staat Manfred Nüssel, die 38 jaar commissaris is bij het agrobiedrijf Baywa. Thore Ohlsson is 28 jaar commissaris bij Puma en Mark Binz 27 jaar bij brillenmaker Fielmann.

In Duitsland was het een traditie dat bestuursleden na hun vertrek probleemloos konden doorstromen naar de raad van commissarissen. Allianz, Munich Re, Bayer, BASF, Linde en SAP waren bekende voorbeelden. Maar het toezicht houden op een opvolger en soms ook de eerdere eigen cfo is sterk op zijn retour in Duitsland, zegt Wolff. “Daar hebben internationale beleggers met succes flink achteraan gezeten.”

POSITIEVE BEWEGINGEN

Marion Plouhinec werkt voor een van deze beleggers. “Ja, we zien positieve bewegingen”, zegt de analist die bij LGIM verantwoordelijk is voor milieubeleid, sociaal beleid en goed

ondernemingsbestuur. “Maar we moeten dat nog meer pushen. We willen meer voorbeelden zien.”

Als voorbeeld is te noemen het duidelijke nee van aandeelhouders op het idee om Daimler-topman Dieter Zetsche in de raad van commissarissen te parachutereren. Terechte kritiek van beleggers op het gebrek aan onafhankelijkheid heeft geleid tot wetswijzigingen, zoals de afkoelingsperiode van twee jaar voor bestuursleden.

Als een voormalig bestuurder een succesvolle staat van dienst heeft, kan het zinvol zijn hem daarna in de raad van commissarissen te kiezen voor zijn deskundigheid. Maar grote beleggers in Duitse beursfondsen eisen wel dat een meerderheid van de commissarissen van de onderneming onafhankelijk is.

Vermogensbeheerder Legal & General Investment Management (LGIM) wil dat commissarissen in Duitsland vaker worden getoetst en waar nodig vervangen. “Het draait ons om betere checks en balances en het beter afleggen van verantwoording door ondernemingen”, zegt Plouhinec van LGIM. “Er is nog werk te verrichten in Duitsland. Een lange adem is nodig. We zien wel vooruitgang. Maar het is een *learning curve*.”

Op lange termijn pleit LGIM voor een zittingsduur van slechts één jaar, zoals in Zwitserland en Scandinavische landen. In Duitsland worden commissarissen verkozen voor vijf jaar. In Frankrijk, Spanje en Nederland is dat vier jaar en in Italië drie. Door de lange zittingsduur staan beleggers zwak om ze op een AvA ter verantwoording te roepen.

De Britten schreven samen met andere institutionele grootbeleggers uit de VS en Europa vorig jaar een brief aan de dertig bedrijven uit hoofdinde DAX met het verzoek de termijn nu vast terug te brengen